

KVALITATÍVNE HODNOTENIE TRÁVNIKOV, AKO SÚČASŤ VEREJNEJ ZELENE V URBÁNNEJ KRAJINE A MANAŽMENT ICH ÚDRŽBY

QUALITATIVE EVALUATION OF LAWNS AS PART OF THE PUBLIC GREEN AREAS IN
URBAN LANDSCAPE AND MANAGEMENT OF THEIR MAINTENANCE

Mária Rovňáková, Ján Tomaškin

Bc. Mária Rovňáková, Ing. Ján Tomaškin, PhD., Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Fakulta prírodných vied, Katedra životného prostredia, Tajovského 40, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika, e-mail: maria.rovnakova@martin.sk, jan.tomaskin@umb.sk

Abstrakt: V príspevku hodnotíme z komplexného hľadiska význam zelene a environmentálne a sociálne funkcie zelene v urbánnej krajine a zároveň sme posúdili efektívny model manažmentu mestskej zelene. Zamerali sme sa na hodnotenie trávnikových plôch v širšom centre mesta Martin. V predmetnej lokalite sme vykonali hodnotenie trávnikových plôch metódou podľa Ondřeja (1988) „Zjednodušená metoda kvalitatívного hodnocení trávníků“, na základe ktorého sme navrhli vhodné riešenie údržby a starostlivosti o zeleň v meste Martin. Poukázali sme na normatív verejnej zelene na jedného obyvateľa. Na základe dosiahnutých výsledkov sme skonštatovali že mestská zeleň je mnohovýznamný krajinotvorný prvok, ktorý vhodne ovplyvňuje fyzické aj psychické dispozície človeka.

Výskum trávnikových plôch v meste Martin bol uskutočnený v mesiacoch máj – august 2013. Na základe dosiahnutých výsledkov možno konštatovať, že z celkovej plochy hodnotených trávnikov $76\ 483,55\ m^2$ bolo 45 % zaradených do 2. intenzificačnej triedy, čo predstavuje $34\ 556,26\ m^2$ trávnikových plôch. Najmenej trávnikových plôch (23 %) bolo zaradených do 3. intenzifačnej triedy čo predstavuje $18\ 439,61\ m^2$. Pre zvýšenie kvality týchto plôch sme navrhli manažmentové opatrenia (prihnojovanie, odburiňovanie, vertikutácia, závlaha). Stanovili sme normatív verejnej zelene $23,57\ m^2$ na jedného obyvateľa. Z uvedeného hodnotenia vyplýva, že mesto Martin nedosahuje ani polovicu z požadovaného normatívu.

Krúčové slová: Verejná zeleň, funkcie zelene, manažment zelene, urbánna krajina, trávnik.

Abstract: The article evaluates importance of greenery and environmental and social function of greenery in urban landscape from the complex aspect, and simultaneously we evaluated an effective model of the communal greenery management. We focused on assessment of lawn areas in the wider centre of the City of Martin. In the particular location the assessment of lawn areas by the method by Ondřej (1988) with title „Simplified Method of Qualitative Evaluation of Lawns“ was performed. On the basis of that a suitable solution of treatment and care about greenery within the territory of Martin was designed. We focused on a normative of public greenery per one inhabitant. According to the achieved results, we stated that communal greenery is multipurpose landscaping item, which suitably influences physical as well as psychical dispositions of people.

Research of lawn areas within the City of Martin was implemented from May to August 2013. On the basis of the achieved results it is possible to state that from the total area of assessed lawns of $76\ 483.55\ m^2$, 45 % of them were assigned to the 2nd intensification class, what represents $34\ 556.26\ m^2$ of lawn areas. The smallest part of lawn areas (23 %) was enrolled to the 3rd intensification class representing $18\ 439.61\ m^2$. To improve the quality of these areas we have proposed management measures (fertilizing, weeding, vertical cutting, irrigation). We have set a normative for public green areas representing 23.57 square meters per capita. The particular research indicates that the City of Martin even does not reach half of the proposed normative.

Key words: Public greenery, functions of greenery, greenery management, urban landscape, lawn.